

Oponentský posudek na diplomovou práci Eriky Černé „Destigmatizační úsilí jako úkol sociálních pracovníků (ve vybraných organizacích)“.

Stigmatizace je zásadním problémem péče o duševní zdraví, protože – jak vyhlásila WHO v r. 2001 – brání milionům lidí s duševním onemocněním dostat péči, kterou potřebují, a je největší překážkou v poskytování efektivní psychiatrické péče v komunitních zařízeních. Proto se u nás stigmatizace zkoumá v souvislosti s transformací psychiatrické péče, resp. rozvojem komunitních forem péče. Zmapování přínosu sociálních služeb k destigmatizaci z pohledu sociálních pracovníků, klientů a jejich rodinných příslušníků tak, jak to autorka ve své práci zvolila, považuji za cenný příspěvek k výzkumu tohoto tématu.

V přehledové části se autorka zabývá systémem péče o lidi s duševním onemocněním, stigmatem a destigmatizačními aktivitami v ČR s důrazem na sociální práci a sociální služby. Považuje multidisciplinární přístup (a zejména úkoly sociální práce) za cestu k zajištění ochrany, rovných práv a destigmatizaci osob s duševním onemocněním, přičemž argumentuje tím, že sociální práce má zmocnění osob v nepříznivé sociální situaci přímo ve své definici.

Přehledová část je jasně a logicky strukturována, postupuje od shrnutí obecního kontextu (péče o osoby s duševním onemocněním) k novým poznatkům (koncept stigmatizace, jeho formy a dopady) a přehledu aktuálního stavu u nás (destigmatizační programy v ČR).

Obsahově lze s autorkou jen souhlasit, když poukazuje na to, že v komunitních službách je role sociálních pracovníků zásadní, protože jejich úkolem je připravit klienty na život v přirozeném prostředí. Zpracování tématu stigmatizace a přehled destigmatizačních aktivit zaměřených na různé cílové skupiny považuji za užitečné odborné počiny.

Drobná výtka formálního charakteru se týká stejného názvu grafu 3 a 4, jakož i grafu 5 a 6, což může být pro čtenáře matoucí. Grafy jsou rozlišeny pouze odlišným datováním ve zdroji.

Pro výzkumnou část zvolila autorka kvalitativní design s polostrukturovanými rozhovory s využitím metody otevřeného kódování. Výzkumný postup je jasně popsán, ať se to týká souboru nebo výzkumných cílů. Při obhajobě doporučuji doplnit limity výzkumu.

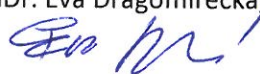
Při analýze byly odpovědi zpracovány zvláště pro jednotlivé skupiny respondentů a takto byla strukturována i výsledková část. Také zde postupuje autorka přehledně a logicky, se schopností sumarizace a vyvozování závěrů. Zjištění o vysoké stigmatizaci lidí s duševním onemocněním ze strany zdravotníků nepsychiatrických specializací jsou v souladu s jinými výzkumnými studiemi. Alarmující je míra stigmatizace ze strany úředníků státní správy, jimiž jsou často také kvalifikovaní sociální pracovníci. K této skutečnosti by se mohla autorka při obhajobě vyjádřit, případně navrhnout vhodná opatření.

Hodnocení: Předkládaná práce podle mého názoru naplňuje náležitosti diplomové práce a neobsahuje faktické, metodické nebo jazykové chyby, a proto ji doporučuji k obhajobě. Práci považuji za kvalitní a v závislosti na průběhu obhajoby navrhuji hodnocení **výborně**.

Doporučuji, aby autorka zpracovala zkrácenou verzi sdělení do sekce studentských prací odborného časopisu Fórum sociální práce.

25.8.2020

PhDr. Eva Dragomirecká, PhD.

Příloha – hodnocení jednotlivých kritérií předkládané práce

Téma vzhledem k současným potřebám oboru	vysoce potřebné	potřebné	okrajové	irelevantní
Téma vzhledem k možnostem zpracovatele	zvoleno adekvátně	téma je příliš rozsáhlé	téma mohlo být širší	předkladateli chyběla možnost adekvátně téma uchopit
Typ práce	teoretická	kompilační	srovnávací systémy	empirická
Rozsah práce	priměřený	nedostatečný	příliš velký	
Struktura práce	vyvážená	nevyvážená	s chybějícími významnými teoriemi	s chybějícími daty
Schopnost formulovat vlastní názory/východiska	výborná	velmi dobrá	nejasné vlastní názory/ nejasná východiska	
Stylistika	priměřená	šroubovitě vyjadřování	vyjadřování příliš hovorové	
Gramatika	správná	s ojedinělými chybami	s množstvím chyb	
Úprava textu	priměřená	přijatelná	nepřehledná	
Práce s literaturou	priměřená	zbytečně mnoho citací/ citace zbytečně dlouhé	málo citované literatury	
Využívání zahraniční literatury	priměřené	citací z cizí literatury je minimum	citace z cizí literatury chybí	
Schopnost kriticky hodnotit prameny	výborná	dobrá	není patrná	
Zpracování přehledu pramenů	správné	s menšími nedostatky	se závažnými nedostatky	
Formulace hlavního problému/ výzkumné otázky	jasná	není zcela jasná	chybí	
Formulace hypotéz	priměřená	hypotézy se překrývají	hypotézy nejsou formulovány jednoznačně	hypotézy nelze testovat
Metody	zvolené adekvátně, použito více metod	použita jedna metoda, je adekvátní	daly se užít adekvátnější metody	metody nejsou zvoleny adekvátně
Zpracování dat	kvantitativní, statistické	kvalitativní	kvantitativní, třídění prvního stupně	
Praktická využitelnost výsledků	vysoká	dobrá	nejasná	
Naplnění cíle práce	cíl splněn	cíl splněn částečně	cíl se nepodařilo naplnit	
Hodnocení	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje